

Munkatársak: Béres Sándor, Fodor László, Hargitai András.

ZANDLER KRISZTIÁN

16. Aszaló, Kerek-hegy alja

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ő

2004 novemberében Veres János régészeti terepbejárást végeztet a 3. sz. főút útrehabilitációja által érintett területeken, melynek során új lelőhelyet regisztrált. A 3. sz. főút Ny-i oldalán, a Kerek-hegy alja-dűlőben mintegy 300×100 m-es területéről gyűjtött őskori kerámiatöredékeket, melyek a felszínen szórta helyezkedtek el.

CSENGERI PIROSKA

17. Badacsonytomaj, Rétdomb

(Veszprém megye) Ró

2004. szeptember 22-én elvégeztük a terület műszeres vizsgálatát. Az alkalmazott műszer a kanadai Sensors & Software Inc. PulseEKKO 1000 típusú berendezése, 450 MHz frekvenciájú antennával. A mérési vonalak távolsága 2 m volt, iránya K-NY, a vonalmenti mintavételi sűrűség 5–8 cm-re adódott. A mérési vonalak az A és B területen az árokig tartottak, a C területen a szabályos téglalap határáig, kihagyva a nem mérhető tereptárgyakat (villanyoszlop) és sűrű bozótost. A teljes mérési vonalhossz kb. 2680 m.

A mérési adatok feldolgozása után a térképeken három kiemelkedő épület (csoport) rajzolódik ki. Már 30 cm-es mélységben jól látszik két épület alaprajza a terület É-i részén és a villanyoszlop (a mérésből kimaradt rész) környékén, melyek mérete kb. 15×15 m. A többi részen a felszínközeli széthordott törmelék hatása követhető. Az egyre nagyobb mélységszinteken az alaprajzok kissé élesednek, majd feltűnik a déli rész közepe táján egy újabb falindikáció, illetve halvány alaprajz. Ez a terület konkrét, lehatárolható épületmaradványokat tartalmaz, sokkal kevesebb törmelékkel, mint a múlt évben mért A terület. Ez az alapfalak jó állapotára enged következtetni.

PALÁGYI SYLVIA – PATTANTYÚS-Á. MIKLÓS

18. Baj, Öregkovács-hegy

(Komárom-Esztergom megye) Kk

A Kuny Domokos Múzeum 2004. július 13. és szeptember 15. között folytatta a feltárást a késő középkori nemesi udvarház területén. Az udvarház főépületének Ny-i oldalánál két szelvényt húztunk (12×6 m, 10×3 m). A nagyobbban egy kősor magasságú, 40 cm széles boronaalapot találtunk, amely az udvarház falával párhuzamosan, attól 5 m-re, kisebb megszakításokkal 7,7 m hosszan volt megfigyelhető, továbbá előkerült ugyanennek az épületnek ÉNy-i sarokrésze is, ahonnan ugyancsak boronaalap indult a főépület ÉNy-i sarka irányába, arra merőlegesen. A kisebb szelvényben újabb, az előzővel

párhuzamos boronaalap nem került elő, így valószínű, hogy az építmény K-i fala maga a főépület volt, és a főépület Ny-i falához fából épített fészerral, illetve rakattárral lehet dolgunk. Egy 2×3 m-es szelvényvel megkerestük a korábbi években az udvarháztól ÉK-re megtalált, É-D-i irányú, viszonylag széles, ám sekély árokszakasz déli végét, továbbá egy másik 2×3 m-es szelvényvel és egy 3×1 m-es kutatóárokka az árok É-i végét is megpróbáltuk tisztázni, ám itt az idén még nem jártunk sikerrel. A leletanyag a Kuny Domokos Múzeumba került.

PETÉNYI SÁNDOR

19. Baja, Hunyadi utca

(Bács-Kiskun megye) Kk

2004 novemberében közműárok ásásakor a Hunyadi utcának a Szabadság út felé eső részén emberi vázcsontok kerültek elő. A lelőhely régóta ismert. Kőhegyi Mihály még 1962-ben öt sírt tárt fel a jelenlegi veszélyeztetett rész közvetlen közelében, a Hunyadi utca 3/b ház udvarán.² A 2004 novemberében előkerült sír környékét 2004. december 7–9. között vizsgáltuk meg. Három sírt leletmentettünk. Mindegyikük irányítása KÉK-DNy-i volt, s úgy tűnik, az egykori temető három különböző, egymástól kb. 2,5 m illetve 3,5–4 m-re húzóódó sírsorához tartoztak. Mindhárom bolygatott; az egyik melléklet nélküli, kettőben koporsószegeket, koporsókapcsokat találtunk.

WICKER ERIKA

20. Bajna, római katolikus templom

(Komárom-Esztergom megye) Kk

A 2004. szeptember 14–30. között végzett régészeti feltárás, valamint az azt október 11-ig követő régészeti megfigyelés kizárólag a szentélyben, az egyház által kezdeményezett burkolatcseréhez kapcsolódott, szondázó jellegű volt, s a teljes területre nem terjedt, nem terjedhetett ki.

A középkori templom kiemelkedő helyet foglal el a magyar emléktárhelyen. A szentélyben található, közel 6 méter magas pasztofórium párhuzamait leginkább Itáliában találjuk. Az újabb kutatásokból ismeretes, hogy a templomtól délre elhelyezkedő úgynevezett Sándor-Metternich kastély egy korábbi nemesi kúria falaira épült. Mindkét épületet ugyanahhoz a – 15–16. század-

² Kőhegyi Mihály leletmentése, 1962 TIM RA 32–2001. Hunyadi utcai lelőhelyként jelzi Kőhegyi Mihály azt a temetőrészt is, melyen 1964-ben két bronzgombos-koporsószegecs sírt leletmentett. Pontos helyük ismeretlen, mivel az sem a leírásban, sem térképmellékletben nem szerepel. Kőhegyi – érthetetlen módon – nem a két évvel korábbi Hunyadi utcai leletmentésével, hanem a Hunyadi utcától több km-re, É-ra levő Istvánmező temetőjével azonosítja a lelőhelyet (Kőhegyi Mihály leletmentése, 1964 TIM RA 2000. 912.).